

De zondoffers van Leviticus 5

Leviticus 5:1-13

Bij de zondoffers waren er twee belangrijke aspecten:

- de handelingen die met het *bloed* moesten worden verricht;
- het *vet*, dat op het altaar moest worden verbrand (zie Lev. 4 en 5).

Het volgende had plaats volgens de wet: de schuldige beleed zijn zonde en bracht zijn offerande naar de HEERE. Hij legde zijn hand op de kop van het dier, dat hij daarna slachtte. Daarna streek de priester van het bloed aan de horens van het brandofferaltaar en goot de rest van het bloed uit aan de voet van het altaar, en verbrandde het vet op het altaar. Dit dient ertoe om twee bepaalde waarheden duidelijk te maken in verbinding met de plaatsvervanging en de verzoening van de zondaar met God.

In de eerste plaats moest de schuldige zich één maken met het heilige slachtoffer, door te erkennen in de tegenwoordigheid van God dat dit offer met zijn leven zou moeten boeten voor de zonde die hij had bedreven. Zoals de wet zegt: 'De ziel die zondigt, die zal sterven'. Omdat het offer in zijn plaats stierf, kon hij rekenen op Gods vergeving. Aan de rechtvaardige eis van de wet is voor ons voldaan door het vergoten bloed, door middel van het leven dat gegeven is (vgl. Rom. 3:24-26; Joh. 10:10-11).

Daarna werd het vet, het beste deel van het offer, door het vuur op het altaar verteerd. Dit is een beeld van de manier waarop God hier op aarde is verheerlijkt, daar waar de zonde is bedreven. Het *vuur* stelt namelijk het *oordeel* van God voor.

Op die manier begrijpen wij door welk middel de plaatsvervanging kan plaatshebben. Het gestorte bloed zou uit zichzelf geen kracht hebben, als het slachtoffer dat de zonde droeg niet het oordeel van God onderging. Dat is ook de eerste gedachte die de Schrift ons leert in verband met het zoenoffer, waarvan het vet werd verteerd op het altaar: *'En de HEERE rook die liefelijke reuk, en de HEERE zei in Zijn hart: Ik zal voortaan de aardbodem niet meer vervloeken omwille van de mens'* (zie Gen. 4:4; en Gen. 8:21).

De offerande van David op de dorsvloer van Ornan de Jebusiet, is ook een merkwaardig voorbeeld van deze waarheid (1 Kron. 21:18-28). Dat is nog treffender, omdat in dit geval *vuur uit de hemel* neerdaalde om de koninklijke offerande te verteren. Op het ogenblik dat *dit* gebeurde, sprak de HEERE tegen de engel die zijn zwaard had uitgetrokken over Jeruzalem, en hij stak het in de schede. God laat ons zodoende zien hoe *rechtvaardig* Hij is, wanneer Hij in *genade* handelt.

Zolang er alleen sprake is van de verantwoordelijkheid van de mens tegenover God – en dat is het beginsel van de wet – is het duidelijk dat de zondaar niet op vergeving kan rekenen: *'Ga niet in het gericht met Uw dienaar, want niemand die leeft, is voor Uw aangezicht rechtvaardig'* (Ps. 143:2). Dat is de houding van de godvrezende Israëliet, die weet met een rechtvaardig God van doen te hebben. David kon dan ook op dat ogenblik niet naar de tentwoning gaan om God te zoeken bij het altaar, want hij was bevreesd voor het zwaard van de engel. Maar zodra hij zag dat de uitoefening van het oordeel door middel van het vuur uit de hemel het middel was om het volk te verlossen en te voldoen aan Gods gerechtigheid, zei hij: *'Dit hier is het huis van de HEERE God, en dit is het brandofferaltaar voor Israël'* (1 Kron. 22:1). God toonde dat het heil alléén door Hem tot stand was gebracht, en David rustte in deze kostbare openbaring. De tegenwoordigheid van God en van Zijn huis maakte hem niet bang, zoals het geval was geweest met Jakob in Genesis 28. Integendeel, David vond er zijn behagen in, want hij wist dat God vóór hem was (Ps. 27).

Drie schuldoffers

In Leviticus 5:1-13, dat nu onze aandacht heeft, vinden wij *drie* verschillende offers voor de zonde; ze zijn ook verschillend in hun diepere betekenis. Ze moesten worden gebracht overeenkomstig het vermogen van degene die schuldig was. De zonden die aan het begin van het hoofdstuk worden genoemd, hebben in alle drie gevallen hetzelfde karakter (Lev. 5:1-4). Het gaat om onbewuste verontreiniging. Dit geeft ons de gelegenheid het belang te laten zien van de waarheid van God voor

het geweten, als de geestelijke middelen ontbreken om in de volle omvang van de gedachten van God in te treden.

Het eerste en tweede zondoffer

Het eerste offer betrof een dier van het vrouwelijk geslacht uit het kleinvee, dat werd geofferd door iemand uit de bevolking van het land, die niet tot de voorname Israëlieten behoorde (vgl. Lev. 4:27-28). Deze offerande laat ons het algemene beginsel zien in overeenstemming met het onderwijs van hoofdstuk 4. Dan volgen twee gevallen, waarin het toegestaan was een offerande van geringere waarde te brengen. Vers zeven geeft het eerste geval: *‘Maar als zijn vermogen ontoereikend is voor een stuk kleinvee, dan moet hij de HEERE zijn schuldoffer brengen voor de zonde die hij begaan heeft: twee tortelduiven of twee jonge duiven, één als zondoffer en één als brandoffer’* (Lev. 5:7).

Als we de betekenis van deze typen proberen te begrijpen, dan lijkt het erop dat de *kleinere* offers de gedachte aan een *zwakker* begrip van de ernst van de zonde suggereren. De hoofdpunten die hier worden genoemd, laten dit zien en drukken het op ons geweten. Het is duidelijk dat de hoeveelheid bloed die in het geval van een tortelduif werd vergoten gering was. Maar de beide delen van de offerande waren volledig aanwezig: er was bloed en er was ook het vet, dat door het vuur op het altaar werd verteerd. En de tweede duif werd als een brandoffer bereid volgens het voorschrift (Lev. 5:10). Het brandoffer was speciaal van toepassing op de *persoon* van de zondaar, het werd gebracht om hem aangenaam te maken voor God.

Maar de voorschriften dienden om de boosheid van het natuurlijk hart duidelijk te maken. Ons hart denkt al gauw dat God geen bezwaar heeft om ons in genade aan te nemen, en dat Hij de zonde niet ernstiger beoordeelt dan wij het zelf doen. Wij hopen dat Hij de zonde voorbij laat gaan en niet lang erbij stil blijft staan, omdat het maar een kleine zonde is of van weinig betekenis in onze ogen – en niet omdat die zonde is verzoend op de wijze die beantwoordt aan Gods gerechtigheid. God kan zo’n gedachte niet verdragen. De zondaar wordt niet in genade aangenomen, omdat hij weinig heeft gezondigd, of omdat hij geldige excuses heeft en op die manier aan het rechtvaardige oordeel kan ontkomen. Nee, God kan de zondaar alleen aannemen door de verzoening die naar Zijn gedachten is – waardoor Hij is verheerlijkt, en die Hij heeft aanvaard.

Onze harten worden geraakt door het feit dat God de zondaar onderworpen ziet *aan de dood*, en dat het brandoffer op het altaar opstijgt tot een welriekende reuk voor God. Dat alleen opent voor schuldige mensen de toegang tot de genade van God. Niet alleen de *daden* van de zondaar zijn verwerpelijk, maar zijn *persoon* is

onrein. Dat was wat hij moest erkennen in de tegenwoordigheid van God, dan was er genade om aangenomen te worden. Dat is de betekenis van het brandoffer. Hoe zwak ons begrip ook is van de zonde, God kan ons alleen aanzien als de dood tussenbeide treedt; en die dood is ondergaan door het plaatsvervangende offer. Al deze offers spreken van Christus en Zijn werk: *‘Daarom zegt Hij bij Zijn komen in de wereld: Slachtoffer en offerande hebt U niet gewild, maar U hebt Mij een lichaam toebereid; in brandoffers en zondoffers hebt U geen behagen gehad. Toen zei Ik: Zie, Ik kom (in de boekrol is over Mij geschreven) om Uw wil te doen, o God’* (Hebr. 10:5-7).

De verschillende offers die volgens de wet geofferd werden, hadden wel hun nut om de goddelijke beginselen te kunnen onderscheiden. Die beginselen zijn eeuwig in hun toepassing. Maar de offers konden niet tot stand brengen wat God op het oog had. Het bloed van stieren en bokken kan geen zonden wegnemen (Hebr. 10:4). Hoe belangrijk het getuigenis ook was, dat aan de zondaar werd gegeven door middel van een rein en onbevlekt offer dat in zijn plaats de dood en het oordeel onderging, er was een geheel *ander* en *beter* slachtoffer nodig om de zonde voor God weg te doen. De Zoon van God is op aarde gekomen, en Hij heeft Zichzelf overgegeven. Alleen door Zijn werk kan God ons in Zijn gunst aannemen (Hand. 4:12).

Het derde zondoffer

Maar het derde zondoffer dat in Leviticus 5 wordt genoemd, is een merkwaardig offer, aangezien er geen bloed werd vergoten (Lev. 5:11-13). Dat zou moeilijkheden kunnen geven, want het lijkt in tegenspraak met het beginsel van Hebr. 9:22 te zijn: *‘(...) zonder bloedstorting is er geen vergeving’*. Toch zullen we zien dat die tegenspraak slechts schijnbaar is. Want zoals het tweede offer diende om de aandacht te vestigen op de werkelijke *toestand* van de zondaar (hoe zwak zijn begrip ook was van de zonde waaraan hij schuldig stond), zo maakte het derde offer van fijn meel het ware karakter duidelijk van de *Persoon* Die in onze plaats is gaan staan. Anders zou geen bloedstorting in staat zijn geweest de zonden uit te wissen.

Het zondoffer van *fijn meel* was ook een offer voor de zonde, evenals het lam en de tortelduiven bij de voorgaande offers. Maar het had geringere waarde, overeenkomstig de beperkte middelen van de schuldige Israëliet. Er vond geen bloedstorting plaats. Er was echter wel iets dat bij geen enkel zoenoffer ontbrak, namelijk dat een deel door het vuur ging en werd verteerd op het altaar (Lev. 5:12). Juist die waarheid wordt hier naar voren gebracht. De Geest van God vestigt onze aandacht op wat het allerbelangrijkst is. Als ons vermogen te gering is om Gods gedachten te verstaan over onze eigen schuld en onze diep gevallen toestand,

wordt de *volmaakte offerande* en niet de zondaar voor de aandacht gesteld. Zo zien wij hier de waarheid van de uitoefening van het oordeel over de zonde in de Persoon van onze Plaatsvervanger, '*Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam heeft gedragen op het hout*'. Toen Hij die droeg, werd Hij van God verlaten. Wie kan de diepte peilen van de bittere beker die Hij toen alleen heeft moeten drinken? Want Hij alleen kon die drinken, en Hij was gekomen om de wil van God te volbrengen en ons te heiligen. Wat een oneindige liefde en wat een geluk te weten dat God Zichzelf heeft verheerlijkt in onze redding!

Er is nog een kostbare waarheid, die besloten ligt in het gebruik van het *meelbloem*. Het fijne meelbloem diende normaal als graanoffer. Men goot er dan olie over en legde er wierook op (Lev. 2:1). Maar hier in Leviticus 5 bracht men het als een *zondoffer*. Er werd dan geen olie of wierook bijgevoegd. Het fijne meelbloem stelt de onbevleete mensheid voor van de Heere Jezus Christus. Op dit punt legt de Heilige Geest de nadruk, namelijk dat wat Christus in Zichzelf is, de volmaakte Mens Die alleen in staat was het ware Zondoffer te worden. Want Hij is Mens geworden om te kunnen *sterven* (Hebr. 2:9).

Wat de Schrift hier onder onze aandacht brengt, is niet zozeer de waardering van Zijn volmaakte leven, Zijn toegewijde dienst, Zijn onbegrensde gehoorzaamheid – die het hart van de aanbieder vervult, die bij het brandoffer zijn graanoffer brengt. Dat alles is de *wierook* bij het offer. Het is ook niet de kracht van de Heilige Geest, voorgesteld in de *olie*. Er kan geen sprake zijn van dit geestelijke inzicht bij iemand die te 'arm' is om in de tegenwoordigheid van God de diepte van zijn eigen gevallen toestand te erkennen. Nee, er is geen olie, en geen wierook. Maar wat de aandacht trekt en de gedachten bezighoudt, is de absolute volmaaktheid van de *Mens* Die door God is gesteld tot een genadetroon (Rom. 3:25).

Niets toont zo duidelijk de volmaakte heiligheid van de Heere Jezus als het feit dat Hij voor ons tot *zonde* is gemaakt. Het Woord legt dan ook dikwijls de nadruk op het speciale karakter van het zondoffer. Het is *allerheiligst* (Lev. 6:18, 22; 7:1). Is er niet iets moois in de manier waarop God Zichzelf verwaardigt ons in onze zwakheid tegemoet te komen en onze gedachten alleen te richten op de Persoon van Zijn geliefde Zoon, het Lam zonder gebrek? Laten wij die onze zwakheid voelen, ons geringe vermogen om de gedachten van God te verstaan – die zoals de arme Israëliet zelfs geen twee tortelduiven kunnen brengen, om niet te spreken over het lam dat door de wet werd voorgeschreven – ons verblijden in het getuigenis van God over Zijn Zoon. Laten wij de grote waarheid aannemen dat het oordeel is neergekomen op het heilige Slachtoffer dat onze plaats heeft ingenomen. Het fijne meelbloem werd op het altaar verteerd door het vuur: '*Hem Die geen zonde gekend*

heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem' (2 Kor. 5:21).

Bron: Le Messenger Évangélique 1956-13; Titel: Les sacrifices pour le péché de Lévitique 5

